Quelle: http://manuscripta.at/?ID=31625
Copyright: Zwettl, Zisterzienserstift

Nam aliis febris imminet, aut malum aliquod obrepit, aut dampnum grave succedit, aut quod abstulit morbus aufert; difficile tamen sine presenti ultione res preterit.

De illis dixisse virtutibus sufficiat, que circa sanctam basilicam gesta sunt aut geruntur. Nunc pauca de locis illis in quibus eius habentur reliquie differentes, finem huius libelli facere placet, devotione commonente. Quidam apud Belgice provinciam idem in suburbio Remensis urbis basilicam in honore beati martyris studiose construxit; cuius reliquias post perfectam fabricam expetiit fideliter ac devote. Quas acceptas dum in itinere psallendo regrediretur, Remense est ingressus campaniam. Erat enim haut procul a via ager cuiusdam divitis Campanensis, ad quem scindendum multitudo magna convenerat. Igitur adpropinquante viatore cum his pignoribus, cepit quidam de aratoribus male torqueri, et quasi in excessu mentis dicere: En inquit video beatissimum Iulianum adpropinquantem, ecce virtutem eius, ecce gloriam eius. Currite viri, relinquite boves, dimittite aratra, caterva omnis eat in obviam. Stupentes illi et quid narraret ignari, dum ammirantur voces iam dicte persone, primus miser relicto arvis vomere, elidens se in terram, verbans palmas in parte qua in itinere ille beati martyris veniebat cursu celeri clamans cepit: Ut quid gloriose martyr incendis? cur regionem tibi non debitam aggrederis? cur habitacula nostra perlustras? Talia eo dicente, ad locum ubi iam sacerdos tabernaculum erexerat tremebundus advenit, prostratusque coram sanctis reliquiis diutissime humo incubuit. Tunc presbiter capsulam illam sanctam super eum inposuit. Illico erumpente ex ore eius sanguine ab incursione diabolici erroris mundatus est, ac deinceps virtutem sancti predicans comes fuit huius itineris.

Quid de eius reliquiis in oriente fidelium fratrum relatio signat edicam. In quadam civitate orientis dum in ecclesia quidam a demonio torqueretur, in navi beati martyris perduxit esse reliquias. Cumque navis portum fuisset adepta, hic ad eam saltuatim prosilit, ac provolutus solo coram navi, erumpente ab ore et naribus tabe, persona purgata est. Que cum episcopo nuntiata fuissent, commonet populum cum accensis cereis ad portum usque procedere. Igitur nauclerus audiens, flensque pre gaudio in occursum episcopi properat, nichil se aliud asserens de beati sustulisse basilica nisi parumper pulveris, qui circa sepulcrum iacebat tumuli; sed deus omnipotens comprobans fidem viri, occuli virtutem martyris non permisit. Dehinc episcopus sublatas reliquias usque ad sanctam ecclesiam cum magno honore deportat. Negociator vero tanta cernens mirabilia, basilicam in honore martyris edificavit, in qua beatas reliquias collocans, multa deinceps miracula vidit operari.

Hec ego dudum experta contigit, ut post ordinationem meam Arvernis accederem, profectusque beati basilicam adivi, expletaque festivitate, diruptisque a palla que sanctum tegit sepulchrum fimbriis, in his mihi ferre presidium credens, impleta oratione discessi. Apud Turonicam vero urbem monachi in honore ipsius martyris basilicam qualem possibilitas eorum habuit edificaverunt, cupientes eam eius virtutibus consecrari. Audientes autem hec pignora a me fuisse delata, rogabant ut dedicata edes eisdem augeretur exuviis. At ego apprehensa secreti capsa ad basilicam beati Martini incipiente nocte propero. Referebat autem mihi vir fidelis qui tunc eminus astabat, cum nos basilicam descendisse, et deinceps quasi nix ingressa fuisset.

Cumque enim nobis hec in crastinum a fidelibus relata fuissent, coniciamus eam virtute beati martyris processisse. Depositis quoque super altare sacrosanctis reliquiis, vigilata nocte cum grandi silentio psallentio, ad antedictam deferebantur basilicam. Et ecce unus energuminus manibus in se collisis, ore patulo cruentos proiciens sputos, aiebat: Ut quid te Martine Iuliano iungis? Quid eum in his provocas locis? Sat nobis erat presentia tua suppliciorum; gloria similiter tua ad augenda tormenta vocasti. Cur hec agis? Quare nos cum Iuliano sic crucias? Hec et alia misero declamante, expletis missarum sollempnitatibus, dum se ante sanctum altare diutissime collidit, profluente sanguine ex ore eius, ab infestatione furoris diabolici ereptus est.

Sed nec hoc silendum puto, quod in nocte illa priusquam sancte reliquie ibidem collocarentur sit gestum. Monachus ipsius loci dum de adventu sollempnitatis gauderet, et singulos quosque ad cellariolum basilice promptissimus invitaret, hortans ut omnes in basilica fideliter vigilarent, extracto a vase vino, cepit eis causa devotionis cum gaudio propinare dicens: Magnum nobis patrocinium per beatum martyrem pietas divina largitur; ideoque rogo karitatem vestram, ut unanimiter vigiletis mecum. Cras enim sancte eius reliquie in hoc loco sunt collocande. Peracta quoque cum sacris ymnis melodiisque celestibus nocte celebrata, missarum et sollempnium ovans clericus festivitate, cepit eos iterum quos prius invitaverat rogare ad refectionem dicens: Gratias vobis ago, quod sic ad vigilandum inmobiles perstitistis. Sed nec martyr diu distulit bonam voluntatem virtutis sue gratia munerari. Nam ingressus promptuarium clericus repperit cupellam, quam pene mediam reliquerat per superiorem aditum redundare, in tantum ut copia defluentis vini rivum per terram ad ostium usque deduceret. Quod ille ammirans positum deorsum vas sepius extulit plenum; sed deposito cum satis habundeque fuisset expensum, nichil prorsus defuit, sed usque in crastinum mirantibus cunctis semper stetit plenum. Erat autem III kalendas mensis quinti. O ammirabilis virtus martyris, que produxit sine flore de vase vindemiam, cum sit solitum ut collecta vina condantur in vascula, protulit dolium musta, in quo non uva sed virtus sola defluxit. Turgescit vasculum aliquo fructu, non inlatus est, sed creatus. Agit hoc ille dominus ad glorificandum martyrem, qui implens uterum virginis sine semine et permanere perstitit matrem in castitate; sed tamen hic novo more exuberat fructu cum sine corticibus falerna porrigit ad bibendum.